NEUVOSTON PÄÄTÖS 2011/424/YUTP,

annettu 18 päivänä heinäkuuta 2011,

Euroopan unionin erityisedustajan nimittämisestä Välimeren eteläpuoliselle alueelle

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 28 artiklan, 31 artiklan 2 kohdan ja 33 artiklan,

ottaa huomioon unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan ehdotuksen,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Arabimaiden viimeaikaiset tapahtumat edellyttävät Euroopan unionilta vahvistettua ja kokonaisvaltaista tapaa, jolla se vastaa näihin tapahtumiin.

(2) Eurooppa-neuvosto antoi 4 päivänä helmikuuta ja 11 päivänä maaliskuuta 2011 julkilausumat sekä 24 ja 25 päivänä maaliskuuta 2011 päätelmät, joissa ilmaistiin, että unioni aikoo tukea kaikkia toimenpiteitä sen eteläisen naapurialueen demokraattisen muutoksen edistämiseksi ja kehittää uuden kumppanuuden alueen kanssa.

(3) Neuvosto antoi 21 päivänä helmikuuta 2011 päätelmät tapahtumista eteläisellä naapurialueella ja 20 päivänä kesäkuuta 2011 päätelmät Euroopan naapuruuspolitiikasta, ja se ilmaisi niissä tyytyväisyytensä unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan, jäljempänä 'korkea edustaja', ehdotukseen Euroopan unionin erityisedustajan nimittämisestä Välimeren eteläpuoliselle alueelle.

(4) Korkea edustaja ja Euroopan komissio ovat esittäneet 8 päivänä maaliskuuta ja 25 päivänä toukokuuta 2011 antamissaan tiedonannoissa ehdotukset demokratiaan ja yhteiseen vaurauteen tähtäävästä kumppanuudesta ja uudesta lähestymistavasta kumppanuuteen unionin naapureiden kanssa Euroopan naapuruuspolitiikan puitteissa.

(5) Unionin diplomatiaa alueen maissa olisi tehostettava, jotta tuetaan hallittua siirtymistä kestävään demokratiaan sekä ihmisoikeuksia ja oikeusvaltioperiaatetta.

(6) Sen vuoksi olisi nimitettävä Euroopan unionin erityisedustaja, jäljempänä 'erityisedustaja', Välimeren eteläpuoliselle alueelle.

(7) Erityisedustaja toteuttaa toimeksiantonsa olosuhteissa, jotka voivat huonontua ja jotka voisivat haitata Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 21 artiklassa määriteltyjen unionin ulkoisen toiminnan tavoitteiden toteuttamista,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Nimittäminen

Nimitetään Bernardino LEÓN Euroopan unionin erityisedustajaksi, jäljempänä 'erityisedustaja', Välimeren eteläpuoliselle alueelle 30 päivään kesäkuuta 2012 saakka. Erityisedustajan toimeksianto voi päättyä aikaisemmin, jos neuvosto korkean edustajan ehdotuksesta niin päättää.

2 artikla

Poliittiset tavoitteet

Erityisedustajan toimeksianto perustuu unionin eteläistä naapurialuetta koskevan politiikan tavoitteisiin, jotka on vahvistettu Eurooppa-neuvoston 4 päivänä helmikuuta ja 11 päivänä maaliskuuta 2011 antamissa julkilausumissa ja 24 ja 25 päivänä maaliskuuta 2011 antamissa päätelmissä sekä neuvoston 21 päivänä helmikuuta ja 20 päivänä kesäkuuta 2011 antamissa päätelmissä, ottaen huomioon korkean edustajan ja komission 8 päivänä maaliskuuta ja 25 päivänä toukokuuta 2011 antamissa tiedonannoissa esittämät ehdotukset.

Nämä tavoitteet ovat seuraavat:

a) tehostetaan unionin poliittista vuoropuhelua kumppanuuden edistämiseksi ja suhteiden laajentamiseksi Välimeren eteläpuolisen alueen maiden kanssa;

b) tuetaan tapaa, jolla unioni vastaa Välimeren eteläpuolisen alueen maiden tapahtumiin, ja erityisesti demokratian vahvistamista ja instituutioiden muodostamista, oikeusvaltion periaatetta, hyvää hallintotapaa, ihmisoikeuksien kunnioittamista ja perusvapauksia, rauhaa ja alueellista yhteistyötä, myös Euroopan naapuruuspolitiikan ja Välimeren unionin avulla;

c) lisätään Euroopan unionin tehokkuutta, läsnäoloa ja näkyvyyttä alueella ja asianmukaisilla kansainvälisillä foorumeilla. Luodaan tiiviit koordinointisuhteet asiaan liittyviin paikallisiin kumppaneihin sekä kansainvälisiin ja alueellisiin järjestöihin, kuten Afrikan unioniin, Arabiliittoon, Islamilaisten maiden järjestöön, Persianlahden arabimaiden yhteistyöneuvostoon ja Yhdistyneisiin kansakuntiin.

3 artikla

Toimeksianto

Näiden poliittisten tavoitteiden saavuttamiseksi erityisedustajan toimeksiantona on

a) vahvistaa unionin poliittista roolia kokonaisuudessaan Välimeren eteläpuolisen alueen maiden osalta erityisesti vahvistamalla vuoropuhelua hallitusten ja kansainvälisten järjestöjen sekä kansalaisyhteiskunnan ja muiden merkittävien keskustelukumppaneiden kanssa ja edistämällä kumppaneiden tietoisuutta unionin lähestymistavoista;

b) säilyttää tiiviit suhteet kaikkiin alueen demokraattiseen muutosprosessiin osallistuvien osapuolten kanssa, edistää tilanteen vakauttamista ja sovinnon saavuttamista paikallista omaehtoisuutta kunnioittaen sekä edistää kriisinhallintaa ja -ehkäisyä;

c) edistää alueeseen kohdistuvien unionin ja jäsenvaltioiden politiikkojen ja toiminnan parempaa yhtenäisyyttä, johdonmukaisuutta ja koordinointia;

d) vaikuttaa koordinoinnin tehostamiseen kansainvälisten kumppaneiden ja järjestöjen kanssa; koordinoiden toimet komission kanssa avustaa korkeaa edustajaa osallistumalla Välimeren eteläpuolisen alueen maiden työryhmän työskentelyyn;

e) osallistuu unionin ihmisoikeuspolitiikan, mukaan lukien ihmisoikeuksia koskevat unionin suuntaviivat, erityisesti lapsia aseellisten selkkauksien yhteydessä koskevat unionin suuntaviivat, ja naisiin kohdistuvan väkivallan ja kaikkien naisiin kohdistuvien syrjintämuotojen torjunnasta annetut unionin suuntaviivat sekä naisia, rauhaa ja turvallisuutta koskeva unionin politiikka, toteuttamiseen alueella, myös seuraamalla kehitystä ja raportoimalla siitä sekä laatimalla tältä osin suosituksia.

4 artikla

Toimeksiannon toteuttaminen

1. Erityisedustaja vastaa toimeksiannon toteuttamisesta korkean edustajan alaisuudessa.

2. Poliittisten ja turvallisuusasioiden komitea ylläpitää erityisiä suhteita erityisedustajaan ja toimii erityisedustajan ensisijaisena yhteytenä neuvostoon. Poliittisten ja turvallisuusasioiden komitea huolehtii erityisedustajan strategisesta ja poliittisesta ohjauksesta tämän toimeksiannon puitteissa, sanotun kuitenkaan rajoittamatta korkean edustajan toimivaltaa.

3. Erityisedustaja koordinoi toimensa tiiviisti Euroopan ulkosuhdehallinnon kanssa.

5 artikla

Rahoitus

1. Erityisedustajan toimeksiantoon liittyviin menoihin tarkoitettu rahoitusohje 30 päivään kesäkuuta 2012 saakka on 855 000 euroa.

2. Menoja hallinnoidaan unionin yleiseen talousarvioon sovellettavien menettelyjen ja sääntöjen mukaisesti.

3. Erityisedustajan ja komission välillä tehdään sopimus menojen hallinnoinnista. Erityisedustaja on tilivelvollinen komissiolle kaikista menoista.

6 artikla

Avustajaryhmän perustaminen ja kokoonpano

1. Erityisedustaja vastaa avustajaryhmän muodostamisesta toimeksiantonsa ja siihen varattujen käytettävissä olevien taloudellisten resurssien asettamissa rajoissa. Avustajaryhmällä on oltava asiantuntemusta toimeksiantoon kuuluvissa poliittisissa erityiskysymyksissä. Erityisedustajan on viipymättä ilmoitettava neuvostolle ja komissiolle avustajaryhmän kulloinenkin kokoonpano.

2. Jäsenvaltiot, unionin toimielimet ja Euroopan ulkosuhdehallinto voivat esittää, että henkilöstöä lähetetään työskentelemään erityisedustajan kanssa. Tällaisen lähetetyn henkilöstön palkat maksaa asianomainen jäsenvaltio, asianomainen unionin toimielin tai Euroopan ulkosuhdehallinto. Erityisedustajaa voivat avustaa myös jäsenvaltioiden unionin toimielimiin tai Euroopan ulkosuhdehallintoon lähettämät asiantuntijat. Sopimuspohjaisen kansainvälisen henkilöstön jäsenten on oltava jäsenvaltioiden kansalaisia.

3. Kaikki lähetetyt työntekijät pysyvät hallinnollisesti asianomaisen lähettävän jäsenvaltion, unionin toimielimen tai Euroopan ulkosuhdehallinnon alaisina, ja he suorittavat tehtävänsä ja toimivat erityisedustajan toimeksiannon toteuttamista edistävällä tavalla.

7 artikla

Erityisedustajan ja hänen henkilöstönsä erioikeudet ja vapaudet

Erityisedustajan ja hänen henkilöstönsä tehtävän loppuun saattamisen ja sujuvan suorittamisen edellyttämistä erioikeuksista, vapauksista ja muista takuista sovitaan tilanteen mukaan yhdessä vastaanottajapuolen tai vastaanottajapuolien kanssa. Jäsenvaltiot ja komissio antavat tätä varten kaiken tarvittavan tuen.

8 artikla

EU:n turvallisuusluokiteltujen tietojen turvaaminen

Erityisedustajan ja hänen avustajaryhmänsä on noudatettava turvallisuussäännöistä EU:n turvallisuusluokiteltujen tietojen suojaamiseksi 31 päivänä maaliskuuta 2011 tehdyssä neuvoston päätöksessä 2011/292/EY ([1]) vahvistettuja turvallisuutta koskevia periaatteita ja vähimmäisvaatimuksia.

9 artikla

Tiedonsaanti ja logistiikkatuki

1. Jäsenvaltiot, komissio ja neuvoston pääsihteeristö varmistavat, että erityisedustaja saa käyttöönsä kaikki olennaiset tiedot.

2. Unionin edustustot ja jäsenvaltiot antavat tarvittaessa logistiikkatukea alueella.

10 artikla

Turvallisuus

Erityisedustaja toteuttaa Euroopan unionista tehdyn sopimuksen V osaston nojalla unionin ulkopuolisiin operaatioihin lähetetyn henkilöstön turvallisuutta koskevan unionin politiikan mukaisesti kaikki kohtuudella toteutettavissa olevat toimenpiteet toimeksiantonsa ja vastuullaan olevan maantieteellisen alueen turvallisuustilanteen mukaisesti suoraan hänen alaisuudessaan olevan koko henkilöstön turvallisuuden edistämiseksi, erityisesti:

a) laatimalla operaatiokohtaisen turvallisuussuunnitelman, joka käsittää henkilöstön turvalliseen siirtymiseen operaatioalueelle ja sen sisällä ja turvallisuutta vaarantavien tilanteiden hallintaan sovellettavat operaatiokohtaiset fyysiset, organisatoriset ja menettelyä koskevat turvallisuustoimenpiteet sekä valmiussuunnitelman ja operaation evakuointisuunnitelman;

b) varmistamalla, että unionin ulkopuolelle lähetetyllä koko henkilöstöllä on operaatioalueen olosuhteiden edellyttämä korkean riskin kattava vakuutussuoja;

c) varmistamalla, että kaikille unionin ulkopuolelle lähetetyille erityisedustajan avustajaryhmän jäsenille, myös paikalta palvelukseen otetulle henkilöstölle, annetaan joko ennen operaatioalueelle saapumista tai heti saapumisen yhteydessä operaatioalueelle annettuun riskiluokitukseen perustuva asianmukainen turvallisuuskoulutus;

d) varmistamalla, että kaikki säännöllisten turvallisuusarviointien pohjalta annetut suositukset pannaan täytäntöön, ja antamalla väliraportin ja toimeksiannon toteuttamista koskevan selvityksen yhteydessä neuvostolle, korkealle edustajalle ja komissiolle kirjallisia raportteja suositusten täytäntöönpanosta ja muista turvallisuusasioista.

11 artikla

Raportointi

Erityisedustaja raportoi säännöllisin väliajoin suullisesti ja kirjallisesti poliittisten ja turvallisuusasioiden komitealle sekä korkealle edustajalle. Erityisedustaja raportoi tarvittaessa myös neuvoston työryhmille. Säännöllisesti toimitettavat kirjalliset raportit jaetaan COREU-verkoston kautta. Erityisedustaja voi poliittisten ja turvallisuusasioiden komitean tai korkean edustajan suosituksesta antaa selvityksiä ulkoasiainneuvostolle.

12 artikla

Toimien yhteensovittaminen

1. Erityisedustaja edistää unionin toimien yleistä poliittista yhteensovittamista ja auttaa varmistamaan, että kentällä käytetään kaikkia unionin ja jäsenvaltioiden välineitä johdonmukaisella tavalla unionin poliittisten tavoitteiden saavuttamiseksi. Erityisedustajan toimet sovitetaan tilanteen mukaan yhteen jäsenvaltioiden, komission ja alueella toimivien muiden Euroopan unionin erityisedustajien, mukaan lukien Lähi-idän rauhanprosessiin nimitetty erityisedustaja, toimien kanssa. Erityisedustaja tiedottaa säännöllisesti toiminnastaan jäsenvaltioiden ja unionin edustustoille.

2. Paikan päällä on pidettävä yllä läheisiä suhteita unionin ja jäsenvaltioiden edustustojen päälliköihin, jotka pyrkivät parhaalla mahdollisella tavalla avustamaan erityisedustajaa toimeksiannon toteuttamisessa. Erityisedustajan on myös pidettävä yhteyttä muihin paikan päällä oleviin kansainvälisiin ja alueellisiin toimijoihin.

13 artikla

Uudelleentarkastelu

Tämän päätöksen täytäntöönpanoa ja sen johdonmukaisuutta unionin samalla alueella toteuttamien muiden toimien kanssa tarkastellaan säännöllisesti uudelleen. Erityisedustaja esittää neuvostolle, korkealle edustajalle ja Euroopan komissiolle toimeksiannossa saavutettua edistymistä koskevan kertomuksen tammikuun 2012 loppuun mennessä ja kattavan kertomuksen toimeksiannon toteuttamisesta toimeksiannon päättyessä.

14 artikla

Voimaantulo

Tämä päätös tulee voimaan päivänä, jona se hyväksytään.

Tehty Brysselissä 18 päivänä heinäkuuta 2011.

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

C. ASHTON

([1]) EUVL L 141, 27.5.2011, s. 17.